

Karolinska Svår KOL Centrum - ett vårdutvecklingsprojekt för en högspecialiserad patientmottagning

Nikolaos Lazarinis^{1,2}, Amalia Panagiotou¹, Anna Ridderby¹, Anna Ehlin¹, Brenda Soto Ticona¹, Karin Strandberg¹, Kameran Daham¹, Magnus Sköld^{1,3}, Anders Linden^{1,4}

¹ ME Lung och allergisjukdomar Karolinska Universitetssjukhuset Stockholm

² Enheten för Lung och allergi forskning Institutionen för Medicine Huddinge, Karolinska Institutet, Stockholm

³ Enheten för Lungmedicin, Institutionen för Medicin Solna, Karolinska Institutet, Stockholm

⁴ Enheten för Lung- och luftvägsforskning, Institutet för Miljömedicin, Karolinska Institutet, Stockholm

Bakgrund

Vid svår KOL föreligger hög morbiditet och mortalitet och en registerstudie från Region Stockholm och Uppsala visar att sjukdomen inte följs upp enligt gällande riktlinjer (Sandelowski et al, 2022). För att förbättra omhändertagande och uppföljning har vi därför etablerat Karolinska Svår KOL Centrum.

Material och metoder

Mottagningen startades 2020 och bemannas av specialistläkare samt sjuksköterskor. Remisskriterierna omfattar patienter med KOL-diagnos (GOLD 2023) - antingen stadium 3-4 eller grupp E respektive avancerad samsjuklighet. Respiratorisk insufficiens hanteras vid annan mottagning. Varje patient utreds extensivt enligt en standardiserad mall under 6 månader. Vi redovisar här kliniska data från de 100 första nybesöken.

Resultat

Tabell 1. Kliniska karakteristiska (medelvärden [SEM]) hos patienter vid nybesök. (se bilaga)

Slutsatser

Förvånansvärt få patienter var aldrig-rökare och andelen kvinnor var högre än andelen män för stadium 2 och 3. Som förväntat var trippelbehandling vanligt i grupp E för stadium 2-4 men även i grupp A+B för stadium 4. Blod-eosinofiler låg över 0,3 i grupp E för stadium 2, vilket kan vara en selektionseffekt.

GOLD 2023	Stadium 2 (n=31)	Stadium 3 (n=46)	Stadium 4 (n=23)
Ålder (år)	69,7 [8,6]	72,3 [7,9]	72,4 [6,0]
Kön			
Män (%)	9 (29%)	19 (41,3%)	12 (52%)
Kvinnor (%)	22(71%)	28 (58,6%)	11 (48%)
Grupp			
A (%)		1 (2%)	
B (%)	17 (55%)	29 (63%)	8 (35%)
E (%)	14 (45%)	16 (35%)	15 (65%)
Rökstatus			
Aktiva rökare (%)	7 (22%)	8 (17%)	6 (26%)
F d rökare (%)	23 (74%)	37 (80%)	17 (74%)
Aldrig rökare (%)	1 (3%)	1 (3%)	
Behandling			
ICS/LABA/LAMA (%)	19 (61%)	30 (65%)	16 (70%)
Grupp A+B	8 (47%)	18 (60%)	6 (75%)
Grupp E	11 (79%)	12 (75%)	10 (67%)
Eos 10(9) /L blod			
Grupp A + B	0,24 [0,22]	0,24 [0,20]	0,21 [0,16]
Grupp E	0,19 [0,11]	0,25 [0,19]	0,13 [0,08]
	0,31 [0,29]	0,22 [0,24]	0,24 [0,17]